

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	8693 Лісове господарство
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	205 Лісове господарство

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	8693
Назва ОП	Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Різун Ельвіра Миколаївна, Дудка Ангеліна Анатоліївна, Пузріна Наталія Василівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	20.10.2022 р. – 22.10.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://cutt.ly/bBW35QF>

Програма візиту експертної групи <https://cutt.ly/aB3frnX>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Лісове господарство» відповідає Статуту ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://cutt.ly/KBnTtz5>), враховуючи актуальні та перспективні потреби сьогодення, розвитку держави, суспільства та виробництва, а також потреб кожної особистості в освіті та самореалізації. Правила прийому на навчання наведено за посиланням <https://cutt.ly/wBnTbd9> у вкладці Абітурієнту <https://cutt.ly/zBnTJ4E>, викладені стисло і зрозуміло, доступні для потенційних абітурієнтів та не містять дискримінаційних положень. Вільний доступ до освітньої програми <https://cutt.ly/oBnYSDE> та зазначені результати навчання визначають процедуру вступу та визнання програмних результатів навчання. Публічність і прозорість у діяльності ДВНЗ «Ужгородський національний університет» достатня, на сайті у вкладці Нормативні документи <https://cutt.ly/KBnRLOG> наведено нормативні документи, положення, звіти та інші документи, які визначають діяльність ЗВО. Для забезпечення задоволення потреб всіх учасників освітнього процесу в ЗВО існує Відділ соціально-психологічної служби, який забезпечує систематичне психологічне та педагогічне вивчення навчально-виховного процесу, психофізіологічного розвитку студентської молоді, мотивів поведінки і діяльності студентів з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, статевих та інших індивідуальних особливостей. Сприяє створенню умов для саморозвитку та самовиховання студентів, виконанню освітніх та виховних завдань, причому, в процесі онлайн зустрічей з фокус-групами і студенти, і викладачі відмітили зростання кількості звернень до психологічної служби за період карантину і військового стану. Забезпечення якості освіти відбувається відповідно до політики закладу, проте залишаються резерви для покращення й удосконалення освітньої програми освітньої діяльності. В університеті надається своєчасна та достовірна інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів доступними та зрозумілими засобами. Дотримання принципів академічної свободи реалізується вибірковою компонентою, відповідно до вимог, здобувачі вільно вибирають теми випускних робіт для дипломного проектування та бази проходження виробничої практики. Процедура внутрішнього забезпечення якості освітньої програми є прозорою та відкритою. ОП відповідає критеріям прозорості та публічності. ЕГ доводить до відома, що до відкритої зустрічі не приєдналися бажані висловити свої враження щодо ОП «Лісове господарство», відтак, у ЗВО залишаються резерви для покращення й удосконалення освітньої програми та покращення освітньої діяльності. ЕГ відмічає, що усі наведені недоліки можуть бути виправлені протягом одного року.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП «Лісове господарство» враховує основні тенденції розвитку лісового господарства та потреби регіонального ринку праці. Правила прийому на навчання за ОП «Лісове господарство» враховують всі її особливості, чіткі, не мають дискримінаційних положень, доступні для усіх зацікавлених в освітній програмі сторін. Інформація про ОП «Лісове господарство» відкрита і оприлюднена у вільному доступі на сайті у вкладці Освітні програми <https://cutt.ly/BW7nMQ> та на сторінці кафедри лісівництва <https://cutt.ly/HBW7DNE>. В ОП «Лісове господарство» додано ряд фахових компетентностей та програмні результати навчання, які забезпечують вивчення розвитку мисливського господарства та багатоцільового використання послуг лісових екосистем. У вкладці Нормативні документи <https://cutt.ly/sBW5K23> наведено необхідні нормативні документи, що регламентують забезпечення освітньої діяльності та документів і положень, які регулюють визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО і неформальній освіті. Внутрішні нормативні документи чітко врегульовують освітній процес і не містять жодних дискримінаційних положень, а також є доступними для всіх зацікавлених сторін. Правила вступу на навчання є чітко окресленими, зрозуміло викладеними, не містять дискримінаційних положень, доступні для абітурієнтів <https://cutt.ly/TBW6wrZ>. Позитивним є наявність власного сайту електронного навчання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» <https://e-learn.uzhnu.edu.ua> та електронного репозитарію з розміщеною навчальною та науковою літературою, що особливо актуально в умовах воєнного стану. До реалізації ОП «Лісове господарство» залучено викладачів, професійна кваліфікація яких відповідає цілям забезпечення ОП, за винятком викладача дисципліни «Охорона праці в галузі» Смужаниці Я.В. який не має наукового ступеня та вченого звання; процедура конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП є прозорою і дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму. Слід відзначити наявність власної системи мотивації до професійної активності у вигляді оцінювання роботи НПП за рейтинговою системою та матеріальним заохоченням за публікаційну активність у закордонних виданнях. Експертна група відмічає наявну матеріально-технічну базу для забезпечення належних умов здобувачів, зокрема в гуртожитку є студентська кімната AURA ACADEMICA, де можна проводити бесіди, неформальні зустрічі тощо. Діяльність ДВНЗ «Ужгородський національний університет», у тому числі на даній ОП, прозора і публічна. Уся необхідна інформація знаходиться у відкритому доступі на сайті ЗВО, сторінках факультету та кафедри лісівництва. Позитивним в реалізації ОП є постійна співпраця з роботодавцями різних підприємств регіону (ДП «Ужгородське ЛГ», НПП «Зачарований край»), що було підтверджено на відповідних зустрічах.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Експертною групою виділено наступні слабкі сторони ОП: - різноманітність вибору ОК забезпечена блоками вибірових дисциплін, проте в процесі опитування студентів встановлено, що вони частково володіють інформацією щодо кількості вибірових ОК та не можуть пригадати їх назви. Також рекомендовано переглянути норми щодо обмежень мінімальної чисельності групи студентів при формуванні індивідуальної освітньої траєкторії; - вимагає підсилення інформування студентів щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії для формування студентоцентрованого підходу до реалізації ОП; - студентів не достатньо залучають до наукових досліджень кафедри; Зроблено наступні рекомендації: - залучати до формування навчального плану не тільки навчальну частину, а і робочу групу з розробки ОП, задля уникнення неузгодженостей (механічні помилки при розрахунку

тижневого навантаження тощо). Привести тижневе навчальне навантаження до вимог чинного Положення; - впровадити елементи дуальної освіти; - активізувати роботу щодо академічної мобільності та міжнародної діяльності здобувачів та НПП з метою інтеграції до міжнародної наукової спільноти. На випусковій кафедрі слід звернути увагу на підсилення наукової роботи (тематики, гранти) та кадрового забезпечення НПП, які відповідають за реалізацію ОП «Лісове господарство»; - покращити матеріально-технічне забезпечення випускової кафедри за даною ОП, що призведе до значного підсилення програми та її конкурентоспроможності; - активніше залучати роботодавців і провідних НПП із ЗВО до аудиторних занять на регулярній основі; - інтенсифікувати наукову роботу кафедри, в тому числі роботу зі студентами; - НПП кафедри лісівництва продовжити розробку навчально-методичного забезпечення для дисциплін ОП та активізувати наповнення електронних навчальних курсів; - посилити практику інформування здобувачів, щодо важливості перегляду ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма, яка оприлюднена на офіційному сайті (<https://cutt.ly/3NyGIq1>), має чітку мету, а саме: формування у майбутнього фахівця здатності динамічно поєднувати знання, уміння, комунікативні навички і спроможності з автономною діяльністю та відповідальністю під час вирішення завдань та проблемних питань у галузі лісового господарства стосовно відтворення, вирощування, догляду, формування лісових насаджень, їх інвентаризації та проектування лісгосподарських заходів, використання лісових ресурсів, заготівлі деревини, управління лісгосподарським виробництвом та впровадження інноваційних технологій у професійну діяльність. Бачення, місія, цінності та стратегічні цілі ДВНЗ «Ужгородський національний університет» на 2015-2025 рр. (<https://cutt.ly/UNyHGXw>) загалом відповідають предметній області спеціальності і критеріям акредитації. Цілі програми є чіткими, форми навчання та викладання відповідають заявленим цілям та включають підготовку висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному і міжнародному ринку праці фахівців. Структура та зміст ОП є логічними і послідовними, відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту». Під час онлайн-зустрічей з гарантом ОП та менеджментом університету було підтверджено відповідність мети ОП «Лісове господарство» місії та стратегії ЗВО. Унікальністю ОП є формування у здобувача вищої освіти навиків, що відповідають особливостям ведення лісового господарства у Карпатському регіоні та гірського лісівництва зокрема.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

періодичний перегляд та моніторинг ОП регулюються Положеннями (<https://cutt.ly/bNyCD7X>, <https://cutt.ly/GNyVvN8>), відповідно до яких створено проектну групу (<https://cutt.ly/jNyNlKB>). Участь здобувачів у перегляді ОП зазначено у протоколі № 4 від 23 листопада 2021 року (запит на додаткові документи), де пропозиціями від здобувачів Дукай В. та Дагулич А. було залучення до освітнього процесу осіб з досвідом практичної діяльності та організація ярмарок професій з представниками роботодавців лісгосподарських підприємств. Проте під час спілкування із випускником Дукаєм В. ЕГ не отримала підтвердження щодо внесення ним пропозицій. В ОП 2022 року приведено у відповідність вибірково частину освітніх програм та навчальних планів: за пропозицією Кічури В. П. перенесено дисципліну «Планування лісгосподарського виробництва» з першого семестру в другий, для забезпечення балансу обсягу кредитів ЄКТС по семестрах, збільшено на 1 кредит обсяг дисципліни «Охорона праці в галузі»; за пропозицією Кічури А. В. переглянуто перелік вибірових дисциплін та сформовано «Каталог вибірових дисциплін» кафедри лісівництва, який упорядковано за трьома блоками, з яких: «Блок 1» та «Блок 2» сформовано із дисциплін професійної підготовки, а «Блок 3» сформовано із «Загальноуніверситетського каталогу вибірових дисциплін», що також було підтверджено під час спілкування із Потішем Л. А. та протоколом № 5 засідання кафедри лісівництва від 15 грудня 2021 року. До обговорення ОП залучаються роботодавці, зокрема, під час зустрічі із роботодавцями і спілкування із в.о. директора НПП «Зачарований край» Фенничем В.С. було встановлено факт підтримання рішення щодо збільшення годин для дисципліни «Охорона праці», а за пропозицією помічника лісничого Великоберезнянського лісництва ДП «Ужгородське ЛГ» Олень О.О. скореговано структурно-логічні зв'язки освітніх компонент (протокол № 5 від 15.12.2021 р., наданий на запит ЕГ). В ДВНЗ «Ужгородський національний університет» систематично проводяться опитування здобувачів, випускників, роботодавців щодо змісту ОП (<https://cutt.ly/QNfGUlo>), що також підтверджено результатами анкетувань наданих на запит ЕГ. На ОП отримано 3 позитивних рецензії-відгуки: від директора ДП

«Іршавське лісове господарство» – Прокопця Р. І., заступника директора із наукової роботи НПП «Зачарований край», канд. с.-г. наук – Шишканиця І. Ф., т. в. о. директора ДП «Довжанське ЛМГ» – Шкарупи О. Є. (<https://cutt.ly/ZNuefas>), проте на зазначених документах відсутня дата підписання. Спількування із представниками академічної спільноти і роботодавців свідчить про залучення їх до процедур щодо оновлення та перегляду ОП та доцільності її впровадження, зацікавленість в співпраці. Поруч із цим ЕГ констатує недостатню проінформованість здобувачів та випускників щодо можливості внесення пропозицій щодо змісту ОП «Лісове господарство».

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначені з урахуванням потреби ринку праці, галузевого та регіонального контексту, що підтверджено рецензіями-відгуками представників трьох лісогосподарських підприємств (<https://cutt.ly/ZNuefas>) і всі вони містять позитивне враження про зміст та структуру ОП, зокрема звертається увага на підготовку висококваліфікованих фахівців, спроможних розв'язувати складні задачі щодо ведення регіонального лісівництва. Під час спілкування із роботодавцями, зокрема Фенничем В. С., було з'ясовано, що у Закарпатській області існує брак висококваліфікованих фахівців у галузі лісового господарства, оскільки значну частину області займають ліси (більш ніж 50% від території області). Зважаючи на це, компетентності, отримані здобувачами за цією ОП, дозволяють досягнути поставлених цілей та бути конкурентоспроможними на ринку праці. ОП є унікальною з огляду на підготовку фахівців з поглибленими знаннями щодо аспектів ведення лісівництва гірських зон, на яких на ринку праці існує стабільний попит. Зі слів гаранта Кічури В. П. при формулюванні цілей, ОК та ПРН взято до уваги досвід іноземних закладів, зокрема, Національного лісового центру Словаччини (м. Зволен), в результаті вивчення якого вперше в Закарпатській області було проведено сертифікацію всіх лісових підприємств, що відобразилося у впровадженні дисциплін, які забезпечують знання сучасної теорії: процесів сталого управління лісами, стандартів і процедур сертифікації лісів тощо. Також моніторинг ОП вітчизняних ЗВО, зокрема: НУБіП (м.Київ) та НЛТУУ (м. Львів), надав можливість проектній групі ОП скласти перелік ОК, які забезпечують формування фахових компетентностей, необхідні для професійної діяльності та впровадження сучасних технологій, зокрема, у лісову галузь.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітні компоненти ОП «Лісове господарство» дозволяють сформувати у здобувачів освіти загальні та фахові компетентності необхідні для виконання професійних обов'язків у лісовому господарстві. Державна атестація здобувачів вищої освіти проводиться у формі відкритого і публічного захисту кваліфікаційної роботи. Наведене вище підтверджено результатами аналізу ОП, змісту її ОК, навчальних планів, інтерв'юванням гаранта, НПП, здобувачів освіти. Отже, ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти України підготовки магістра спеціальності – 205 Лісове господарство, введеного в дію 05.01.2021 р. (наказ МОН України №15).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП «Лісове господарство» має чітко сформовані цілі, що відповідають місії ДВНЗ «Ужгородський національний університет», «Концепції інноваційного розвитку ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр», враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий і регіональний контексти. Запроваджено механізм систематичного оновлення ОП з урахуванням потреб здобувачів вищої освіти, академічної спільноти та роботодавців. ОП включає всі необхідні компоненти відповідно до Освітня програма відповідає вимогам діючого стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство», за допомогою яких забезпечується можливість досягнення всіх програмних результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

В обговоренні змісту ОП відсутнє залучення представників студентського самоврядування та випускників ОП, тому при наступному перегляді рекомендуємо залучати до обговорення ширше коло стейкхолдерів. Також під час зустрічі із здобувачем вищої освіти попередніх років ЕГ не отримала підтвердження факту внесення ним пропозицій щодо оновлення та перегляду ОП. Поруч із цим, рекомендовано налаштувати процедуру інформування здобувачів щодо механізмів оновлення та перегляду освітніх програм та можливостей внесення пропозицій.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Цілі ОП «Лісове господарство» узгоджені з місією, політикою та стратегією розвитку ДВНЗ «Ужгородський національний університет». ОП враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий і регіональний контексти, відповідає стандарту та включає необхідні компоненти, що забезпечує можливість досягнення всіх програмних результатів навчання. ЕГ констатує відповідність ОП рівню В за Критерієм 1 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП «Лісове господарство» відповідає вимогам чинного законодавства для відповідного рівня вищої освіти і складає 90 кредитів, відповідно Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» <https://cutt.ly/oBnYSDE>. Ліцензію на провадження освітньої діяльності ОП «Лісове господарство» отримано у червні 2015 року (сертифікат НД 0791824), після введення в дію Стандарту ОП «Лісове господарство» переглянуто і приведено у відповідність. Вибіркова компонента складає 23 кредити, тобто 25,6 % вибіркового дисциплін (<https://cutt.ly/xBnU8Ne>), що дозволяє сформувати індивідуальну освітню траєкторію студента. Обов'язкові освітні компоненти сприяють досягненню програмних результатів навчання, а вибіркова складова ОП підсилює деякі з них. Загальний обсяг освітніх компонент складає від 3,0 кредитів. Навчальне навантаження не відповідає діючому Положенню про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/ABnITLZ>), зокрема, тижневе навантаження відповідно пункту 6.6 має становити від 18 до 20 годин для здобувачів освітнього ступеня магістра, в навчальному плані у першому семестрі даний обсяг становить 22,6 годин, в 2 семестрі 12,9 годин відповідно <https://cutt.ly/xBnU8Ne> (за поясненнями начальника навчальної частини Штимака А.Ю. це технічна помилка). ЕГ рекомендує включати до розгляду навчальних планів членів робочої групи з розробки ОП «Лісове господарство» для усунення таких неточностей. У робочій програмі навчальної дисципліни «Регулювання продуктивності лісів» <https://cutt.ly/lBmeKJu> зазначено тижневе навантаження 3,0 години, в навчальному плані – 2,7 годин. Також на сторінці кафедри у вкладці робочі програми <https://cutt.ly/YBmuroY> наведено програми 2021 року, ЕГ при зустрічі з гарантом Кічурую В.П. та завідувачем кафедри Потішем Л.А. отримала уточнення щодо розгляду програм (програми завірені підписом завідувача на останній сторінці програми). Проте деякі освітні компоненти не містять робочих програм чи силабусів – дисципліна «Регіональне лісівництво» <https://cutt.ly/XNgE9UV>, на що ЕГ звернула увагу гаранта та завідувача кафедри. У відповідь на запит на документи заклад надав робочі програми 2022 року, відтак, ЕГ рекомендує оновити робочі програми на сторінці кафедри.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Під час роботи ЕГ зі звітом самоаналізу встановлено, що загалом зміст освітньої програми «Лісове господарство» має необхідні складові (нормативні та вибіркові компоненти) <https://cutt.ly/oBnPoJM>. Освітня програма «Лісове господарство» включає всі основні необхідні реквізити, а саме: кваліфікацію, опис предметної області, перелік компетентностей випускника, програмні результати навчання, перелік освітніх дисциплін, структурно-логічну схему послідовності викладання дисциплін, форми підсумкового контролю, матриці зв'язків між дисциплінами та компетентностями. Обов'язкові освітні компоненти програми дають можливість здобувачам освіти досягти заявленої мети та програмних результатів навчання за освітньою програмою «Лісове господарство» і складають собою логічну взаємопов'язану систему. Зазначено, що метою освітньо-професійної програми є формування здатності поєднувати знання, уміння, комунікативні навички під час вирішення завдань та проблемних питань у галузі лісового господарства стосовно відтворення, вирощування, догляду, формування лісових насаджень, їх інвентаризації та проектування лісгосподарських заходів, використання лісових ресурсів, заготівлі деревини, управління лісгосподарським виробництвом та впровадження інноваційних технологій у професійну діяльність. Освітня програма орієнтована на здобуття студентами професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності, проте не зазначено необхідність проведення наукових досліджень здобувачів, що зазначено у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» для другого

(магістерського) рівня вищої освіти <https://cutt.ly/pVmcukC>. Щодо вибіркового освітнього компонента в наведеній ОП «Лісове господарство» ЕГ відмічає формальний підхід до формування робочих програм, зокрема в частині фахових компетентностей та програмних результатів навчання, зокрема, вибіркова дисципліна «Геоботаніка» забезпечує здобуття ФК4 «Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти», ФК 7 «Здатність розробляти методи та застосовувати сучасний досвід для вирішення проблеми розвитку мисливського господарства, впорядковувати мисливські угіддя та організовувати мисливські господарства, розробляти напрямки розвитку мисливського туризму» та ПРН 8 «Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології», ПРН 11 «Застосовувати сучасні експериментальні та математичні методи, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач лісового та мисливського господарства», що свідчить про формальний підхід до складання робочої програми. В процесі роботи ЕГ з фокус-групами отримано уточнення щодо освітніх компонентів, наведених у додатку до робочих навчальних програм.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Освітні компоненти ОП «Лісове господарство» за своїм змістом відповідають предметній області, забезпечують вивчення лісового і мисливського господарства та враховують особливості ведення господарства в гірських районах. Проте, на думку ЕГ, потребують певного уточнення і перегляду робочі програми, зокрема в контексті досягнення програмних результатів навчання та набуття компетентностей циклу вибіркового дисциплін. Зміст ОП «Лісове господарство» приведено до вимог Стандарту вищої освіти України для освітнього рівня «Магістр» спеціальності 205 «Лісове господарство» (наказ МОН України №15 від 05.01.2021 р.). ОП передбачає теоретичну та практичну складову, практична підготовка (виробнича та переддипломна практики) становить 13,5 кредитів ЄКТС, що відповідає Стандарту. В ОП «Лісове господарство» зазначено, що особливістю програми є її орієнтація на підготовку фахівців лісового господарства, ЕГ констатує, що така особливість не є ключовою для другого рівня і не включає в себе основних аспектів щодо проведення досліджень та розв'язання проблем лісового та мисливського господарства. Щодо придатності до працевлаштування, зокрема, згідно Класифікатора професій 231 - викладачі університетів та вищих навчальних закладів; 232 – викладачі середніх професійних навчальних закладів, зазначаємо, працевлаштування за цими пунктами може забезпечуватися спеціальними компетенціями (СК-7) освітньо-наукової програми відповідно до Стандарту.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Освітня програма передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії безпосередньо студентом шляхом обрання вибіркового дисциплін (23 кредити ЄКТС або 25,6 % від загального обсягу годин ОП). Вибіркова складова ОП, згідно положення, розпочинає формуватися починаючи з моменту подачі оригіналів документів для зарахування на навчання у приймальній комісії для вибору дисциплін, які викладаються у першому семестрі. Індивідуальну освітню траєкторію студенти формують з дисциплін загальноуніверситетського каталогу вибіркового навчальних дисциплін <https://cutt.ly/pVmpjK3> (для ОС Магістр 8 дисциплін) та з двох блоків <https://cutt.ly/MVmpjER>. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів регламентується відповідними положеннями, а саме «Положенням про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/SBEe2ad>), «Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти у ДВНЗ УжНУ» (<https://cutt.ly/KVEra2E>), «Положенням про навчання студентів за індивідуальним графіком у ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/VBErlUm>), «Положенням про реалізацію здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін у ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/KVEgmGZ>), «Положенням про порядок визнання в ДВНЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті» (<https://cutt.ly/PVEgTIO>). На зустрічі ЕГ з студентами вони відмітили можливість отримувати знання з різних джерел, поєднувати навчання та індивідуальний практичний досвід, а також самостійно обирати вибірково дисципліни ОП, проте не могли назвати ці дисципліни і не підтвердили свою участь в анкетуванні. Слід зазначити, що досягнення навичок soft skills можливо при вивченні дисциплін за умови вибору з загальноуніверситетського каталогу вибіркового навчальних дисциплін <https://cutt.ly/pVmpjK3>, проте студенти обирають лише 1 дисципліну. Встановлено, що здобувачі вищої освіти чітко розуміють процедуру вибору дисциплін зі списку запропонованих, проте експертна група відмічає недолік який може бути трактовано як порушення вільного вибору здобувача, процедура вільного вибору дисциплін є недосконалою, має суттєві кількісні обмеження (пропозиції щодо вибору іншої дисципліни, за умови що на дисципліну, яку обрали раніше, не сформувалась група), тому експертна група рекомендує переглянути кількісні норми, які обмежують право на індивідуальний вибір. Під час зустрічі із начальником навчальної частини Штимаком А.Ю. з'ясовано, що нормативна кількість студентів у групі встановлюється наказом ректора та складає для спеціальних дисциплін 10 осіб, для загальних - 25-30 осіб.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Відповідно до ОП та навчального плану при реалізації програми передбачено два види практики: виробничої практики з технології лісгосподарського виробництва та переддипломної практики загальним обсягом 13,5 кредитів ЕКТС. Практичне навчання університеті регулюється «Положенням про практику студентів» (<https://cutt.ly/PBEtpH8>), в якому наведено загальні рекомендації для більшості спеціальностей. Рекомендації щодо проходження виробничої практики наведено в навчальному посібнику «Виробнича практика з технології лісгосподарського виробництва» (<https://cutt.ly/wBEyjRD>). Базами для проходження практик є державні підприємства лісового господарства, що підпорядковуються Закарпатському обласному управлінню лісового та мисливського господарства а також природоохоронні установи, організації, відповідні угоди з якими наведено на сторінці кафедри (<https://cutt.ly/1BEtEIV>), проте не у всіх договорах зазначається можливість проходження практичного навчання, а деякі не мають відношення до даної ОП (<https://cutt.ly/9Nk2QJJ>, <https://cutt.ly/9Nk2Uqh>). Задоволеність студентів практичним навчанням відмічена на зустрічі з фокус-групами, причому студенти детально розповіли реалізацію практичного навчання і в умовах карантинних обмежень та військового стану (дистанційно).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП «Лісове господарство» передбачає набуття здобувачами соціальних навичок (soft skills) шляхом включення до ОП наступних дисциплін: «Ділова іноземна мова», «Лісове право», «Методологія та організація наукових досліджень», «Охорона праці в галузі». Перераховані ОК здатні формувати навички міжособистісної комунікації, вміння діяти соціально відповідально, критично мислити, етичної відповідальності та академічної доброчесності, працювати індивідуально, розвивати лідерські здібності та можливість працювати в команді, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області. Під час інтерв'ювання фокус-груп експертна група відмітила, що студенти не обізнані щодо формування навичок soft skills і не змогли назвати дисципліни, які забезпечують формування цих навичок. Експертна група визнає, що набуття таких навичок як вміння працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до визначеної мети, створювати комфортні психологічні відносини в колективі можливі і під час виробничих практик, однак, відмічає, що у програмі виробничої практики <https://cutt.ly/SBmEEGE> відсутня інформація про можливість набуття «soft skills».

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз навчального плану ОПП «Лісове господарство» показав, що розподіл кредитів ЕКТС освітніх компонентів виконано в межах чинного законодавства та Стандарту вищої освіти України. Навчальний план підготовки здобувачів за ОП «Лісове господарство» затверджений Вченою радою факультету та університету, загальний обсяг становить 90 кредитів ЕКТС. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/EBEyb71>), навчальним планом передбачено проведення навчальних занять (лекції, практичні, семінарські, лабораторні заняття), практичної підготовки, самостійної роботи та контрольних заходів. Навчальне навантаження повного навчального року становить 60 кредитів ЕКТС, запланована курсова робота з дисципліни «Регулювання продуктивності лісів». При розгляді відомостей самооцінювання ЕГ відмітила, що кількість аудиторних годин для студентів для ОС Магістр становить 33-40% від загального навчального часу студента, проте у навчальному плані аудиторне навантаження становить 664 години, що складає 24,5 % загального обсягу годин, тобто нижче від нормативного показника. Гарант Кічура В.П. та НПП, які відповідають за реалізацію ОП, на зустрічі з відповідною фокус-групою не змогли пояснити це порушення та зазначили, що не приймають участь у формуванні навчального плану. Відтак, на зустрічі з начальником навчального відділу (Штимак А.Ю.) це питання було уточнено та отримано роз'яснення щодо механічної помилки – дисципліна «Планування лісгосподарського виробництва» викладається в 2 семестрі (в навчальному плані в 1), а також тижневе навантаження вибіркового дисциплін другого семестру пораховано невірно – 2,8 годин замість 5,6 год. Лекційні заняття складають 350 годин (53%), практичні заняття 270 годин (41%) та лабораторні заняття 44 години (6%). Індивідуальна робота під керівництвом викладача передбачена в обсязі 1076 годин (40% від загального обсягу годин) та самостійна робота 960 годин 36 % відповідно. Дисципліни циклу загальної підготовки складають 25 кредитів, дисципліни циклу професійної підготовки 50 кредитів, на практики, підготовку кваліфікаційної роботи та атестацію відведено 15 кредитів. Обсяг вибіркової складової становить 25,6 % від загальної кількості кредитів – 23 кредити ЕКТС. Також, при інтерв'юванні відповідних фокус-груп, і здобувачі освіти, і випускники відзначили, що повністю задоволені наповненням ОП «Лісове господарство» та наголосили на доцільності збільшення практичної складової освітнього процесу.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна освіта не впроваджена. Відповідне положення у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» не розроблено.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивними сторонами критерію 2 ЕГ група вважає наявність всіх необхідних нормативних документів, що регламентують забезпечення освітньої діяльності за ОП. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів, в цілому, відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для магістерського рівня вищої освіти. Встановлено дієву співпрацю з роботодавцями, що забезпечує наявність реальних баз практики для здобувачів вищої освіти та дозволяє реалізувати акцент ОП «Лісове господарство» на практичну підготовку. В ОП значна увага приділена практичній підготовці – наявна виробнича практика з технології лісгосподарського виробництва та переддипломна практика, які дозволяють сформувати здобувачам необхідні компетентності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Недоліки: - необізнаність студентів щодо переліку та кількості вибіркової дисциплін наведеного навчального плану – на зустрічі з фокус-групами студенти не могли назвати вибіркової дисципліни. - неточності в затвердженому навчальному плані (тижневе навантаження). - необізнаність студентів щодо дисциплін, які забезпечують формування навичок soft skills. Рекомендації: - включати до розгляду навчальних планів членів робочої групи з розробки ОП «Лісове господарство» для усунення неточностей навчального плану. - потребує вдосконалення формування індивідуальної траєкторії здобувачів освіти ОП, що акредитується. Недосконалою на погляд ЕГ є процедура вільного вибору дисциплін здобувачами вищої освіти, оскільки співвідношення розміру мінімальної групи та розміру контингенту студентів не дозволяють здійснювати кожному студенту свій вибір. Рекомендовано при наявності відповідних фінансових ресурсів переглянути норму мінімальної кількості студентів при виборі дисциплін шляхом застосування малокомплектних груп. - маючи тісну співпрацю із стейкхолдерами реалізувати запровадження дуальної форми освіти та розробити відповідне положення.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Загальний обсяг ОП відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти, а вибіркова складова становить 23 кредити ЕКТС та забезпечує 25,6% вибіркової дисциплін, що в сукупності дає можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію студента. Потребує вдосконалення роз'яснювальна робота серед студентів щодо вибіркової складової ОП «Лісове господарство» та формування навичок soft skills, а також щодо анкетування, так як експертна група відмічає розбіжності між наведеними в звіті самоаналізу відомостями та опитуваннями студентів денної форми навчання. Освітній процес регламентується необхідними положеннями та методичними рекомендаціями. Кафедра лісівництва тісно співпрацює із роботодавцями, відтак має нереалізований потенціал щодо запровадження дуальної форми навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ДВНЗ «Ужгородський національний університет» оприлюднені на головній сторінці сайту ЗВО у розділі «Абітурієнту», вкладці «Приймальна комісія та вступна кампанія 2022» та доступні для вільного користування вступників та здобувачів (<https://cutt.ly/ZNdMNF4>). Прийом на навчання за ОП «Лісове господарство» здійснюється згідно цих правил, які є структурованими, чіткими та зрозумілими для абітурієнтів, а також не містять дискримінаційних положень. Також на сайті університету у вище згаданому розділі можна знайти

всю інформацію щодо змін у правилах прийому, переліку освітніх програм, фахових випробувань і т.д. (<https://cutt.ly/5NdSkQf>). Порядок прийому документів детально розписаний для усіх спеціальностей, наприклад, у вкладці «Перелік конкурсних пропозицій» можна детальніше ознайомитися із самими конкурсними пропозиціями та конкурсними предметами відповідно до спеціальності, освітнього ступеня, форми навчання тощо (<https://cutt.ly/pNdFkTU>). Тобто всю необхідну інформацію для вступників на дану ОП можна легко знайти на сайті університету, що також було підтверджено на зустрічі із здобувачами і спілкуванні із Дичкою Є. та Лендел Є., яка доповнила про можливість звернутися до приймальної комісії за роз'ясненням та допомогою.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Згідно Правил прийому до ДВНЗ «Ужгородський національний університет» в 2022 році (<https://cutt.ly/WNfP5w4>) для абітурієнтів, які вступають на навчання за ОП «Лісове господарство» магістерського рівня на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) вищої освіти конкурсний відбір здійснюється у формі фахового іспиту або розгляду мотиваційних листів у передбачених Правилами прийому випадках (<https://cutt.ly/kNdVUco>, <https://cutt.ly/rNdBml6>). Форми, зміст програми та елементи вступних випробувань відповідають рівню вхідних компетентностей, які потрібні для навчання на освітній програмі "Лісове господарство". Змістовне наповнення програми для вступу в магістратуру включає розділи з лісової фітопатології, лісознавства, лісових культур, лісової таксації та інших професійно-орієнтованих блоків питань, які можна знайти на сайті ЗВО (<https://cutt.ly/eNdB5v9>). При спілкуванні із секретарем приймальної комісії Стерчо І. П. (зустріч із адміністративним персоналом) було підтверджено, що програми вступних випробувань розробляються фаховою атестаційною комісією та оприлюднюються у встановлені строки на сайті університету.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулюються такими нормативними документами ЗВО: Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/fNfwV5>), Положення про визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності в ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/iNfwYhK>), Положення про порядок перезарахування результатів навчання та визначення академічної різниці в ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/aNfwJbm>). Наведені нормативні документи встановлюють чіткі й зрозумілі правила академічної мобільності та перезарахування дисциплін, що отримані в інших ЗВО. Слід зазначити, що за даною ОП здобувачі не брали участі у програмах академічної мобільності. При інтерв'юванні начальника відділу міжнародних зв'язків та грантової роботи Свеженцевої О. І. (зустріч із допоміжними структурними підрозділами) та голови профспілкової організації студентів Барана О. І. (зустріч із представниками студентського самоврядування) з'ясовано, що в закладі добре налагоджена та діє система інформування здобувачів щодо можливостей студентської мобільності. Однак, під час спілкування із здобувачами засвідчено, що вони погано ознайомлені з даною процедурою, тому доцільно передбачити додаткові заходи щодо інформування та ознайомлення здобувачів із зазначеного питання.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «Положенням про порядок визнання в ДВНЗ «УжНУ» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті» (<https://cutt.ly/6NfxRtn>). Ним регламентується порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами всіх рівнів вищої освіти. Правила чіткі, зрозумілі, доступні для здобувачів освіти. Під час дискусії із головою профспілкової організації студентів Бараном О. І. (зустріч із представниками студентського самоврядування) встановлено наявність і дієвість даного механізму, проте під час інтерв'ювання здобувачів освіти ЕГ відмітила, що вони не достатньо обізнані з процедурами визнання результатів навчання неформальної освіти і не використовували цю можливість. Прикладів перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті, на ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП «Лісове господарство» є структурованими і регламентуються низкою положень, що розміщені у вільному доступі на офіційному сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Процедури вступу є чіткими та зрозумілими, враховують особливості ОП, що підтверджено в ході бесіди зі

здобувачами. Дискримінаційних обмежень чи привілеїв не виявлено. Розроблені внутрішні нормативні документи цілком забезпечують визнання різних результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Здобувачі недостатньо ознайомлені щодо можливостей академічної мобільності та процедурами визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти та результатів неформальної освіти, тому ЕГ рекомендує посилити інформування здобувачів щодо даних питань.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за всіма підкритеріями (3.1-3.4) Критерію 3. Аналіз матеріалів дозволяє стверджувати, що Правила прийому для здобуття вищої освіти у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у 2022 році за ОП «Лісове господарство» є структурованими, чіткими, зрозумілими та оприлюдненими на офіційному веб-сайті. Процедури вступу є чіткими та зрозумілими, враховують особливості ОП. Враховуючи несуттєві недоліки щодо удосконалення підкритерію 3.3 та 3.4 щодо посилення інформування здобувачів про можливість отримання навчання в інших ЗВО (у т.ч. іноземних) з наступним визнання результатів навчання для більшої інтернаціоналізації навчання, експертна група робить висновок, що ОП за Критерієм 3 відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми і методи навчання і викладання на освітній програмі закріплені у відповідному Положенні (<https://cutt.ly/ZNfnI9z>), згідно якого в навчальному закладі застосовується очна, заочна і дистанційна форми навчання, а також їх поєднання. Для магістрів освітньої програми «Лісове господарство» на даний час застосовується дистанційна форма навчання, яка проводиться з використанням дистанційних курсів на сайті електронного навчання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://cutt.ly/fNfnHgP>), а також через Google Meet (підтверджено студентами і викладачами на відповідних зустрічах з фокус-групами). Навчально-методичні матеріали за освітніми компонентами завантажені в дистанційних курсах (продемонстровано на резервній зустрічі викладачами кафедри Задорожним А.І. і Смужаницею Я.В.), а також розміщені на сайті кафедри лісівництва (<https://cutt.ly/7NfnN2l>). В навчальному процесі використовуються словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія), наочні (спостереження, ілюстрації, демонстрації) і практичні (експрес-опитування, виконання завдань під час аудиторних занять, практик) методи навчання. Використання конкретних методів навчання залежить від мети, завдань, компетентностей та програмних результатів навчання, які необхідно досягнути. Основними видами навчальних аудиторних занять, які зазначено у робочих програмах навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/qNfn3Jy>), є лекції, лабораторні, практичні заняття. Виробнича і переддипломна практики входять в структуру 67% обов'язкових компонентів циклу професійної і практичної підготовки, що сприяє досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання (<https://cutt.ly/2Nfmqkb>). Організація практичної підготовки закріплена в окремому положенні (<https://cutt.ly/PNfmtHm>). Студентоцентрований підхід і принципи академічної свободи учасників освітнього процесу закріплені у Положенні про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/ONfmorg>), згідно якого здобувачі вищої освіти маю змогу обирати дисципліни за Каталогом вибіркових дисциплін (<https://cutt.ly/wNfmdE3>, <https://cutt.ly/XNfmhEs>), а науково-педагогічні працівники можуть обирати методи навчання та викладання відповідно до принципів академічної свободи (<https://cutt.ly/NNfmlQT>). Під час зустрічей із студентами і науково-педагогічними працівниками, які викладають на даній освітній програмі, підтверджено дотримання ЗВО принципів академічної свободи, які виявляються через надання можливостей щодо вибору змісту, способу, місця навчання, забезпечення належних умов для проведення самостійного навчання та дозвілля. Результати анкетування здобувачів вищої освіти, наведені у відповіді на запит ЕГ, демонструють, що 86,7% респондентів повною мірою реалізували право вільного вибору дисципліни в межах освітньої програми.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в іншій подібний спосіб).

Усім учасникам освітнього процесу в доступній і зрозумілій формі надається інформація щодо цілей і змісту освітньої програми, а також порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Інформація щодо організації та змісту освітнього процесу доноситься до здобувачів освітнього рівня «Магістр» різноманітними способами: інформування викладачами на початку вивчення дисципліни, розміщення інформації на сайті навчального закладу конкретно по кожному освітньому компоненту, а також на сайті електронного навчання (<https://cutt.ly/3NfmUsk>, <https://cutt.ly/RNfmO5Y>). На сайті університету наведено ОП (<https://cutt.ly/aNfmHf4>), навчальний план (<https://cutt.ly/BNfmK2X>), робочі програми навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/cNfmBwz>), розклад занять (<https://cutt.ly/rNfm2pY>) тощо. На зустрічі із студентами денної і заочної форми навчання було з'ясовано, що, в першу чергу, за інформацією вони звертаються до викладачів окремих освітніх компонентів, проте інформація на сайті університету для них також є необхідною і зрозумілою і є доступною для учасників освітнього процесу впродовж навчального року.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Науково-дослідна робота студентів на освітній програмі провадиться згідно «Положення про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/INfQthv>) і «Положення про раду молодих вчених ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/qNfQabt>). В навчальному плані освітньої програми передбачено вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень», яка забезпечує опанування знань про сучасну методологію та організацію досліджень в лісівництві, методи лісівничих досліджень у гірських умовах, методику обробки результатів досліджень та вимоги до оформлення результатів наукових досліджень» (<https://cutt.ly/XNfQngv>). Результати науково-дослідної роботи здобувачі можуть презентувати на щорічній університетській Підсумковій науковій студентській конференції, конкурсах студентських наукових робіт; у вигляді публікації результатів досліджень у збірниках тез і наукових виданнях університету (<https://cutt.ly/KNfQTYx>), а також інших навчальних закладів (<https://cutt.ly/6NfQOJh>). На зустрічі з академічним персоналом Кічура А.В. повідомила про спільні публікації з студентами-магістрами освітньої програми лісове господарство, зокрема Граб А., Дагулич А., Риган О. Студенти освітньої програми на відповідній зустрічі продемонстрували низьке зацікавлення науково-дослідною роботою, збір дослідного матеріалу вони проводять здебільшого тільки під час переддипломної практики.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Перегляд і оновлення освітніх компонентів в навчальному закладі регламентується відповідними положеннями «Про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/YNfQ3h3>), «Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти» (<https://cutt.ly/cNfWezl>). Науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації освітньої програми, постійно оновлюють зміст навчальних дисциплін, використовуючи результати власних досліджень, а також інформацію, отриману під час участі у різноманітних наукових конференціях і стажуваннях (<https://cutt.ly/FNfWnfj>). Зокрема, Задорожний А.І. на зустрічі з академічним персоналом зазначив, що результати досліджень, отримані в своїй дисертаційній роботі, яку захистив у 2021 році, використовує при викладанні дисципліни «Регулювання продуктивності лісів». Інші викладачі кафедри лісівництва також використовують результати своєї наукової діяльності в навчальному процесі: Потіш Л.А. при викладанні дисципліни «Мислиствознавство», Кічура В.П. – «Управління лісогосподарським виробництвом». Викладачі певних освітніх компонентів, керуючись внутрішніми положеннями університету, а також засадами академічної свободи, передбаченими Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/oNfWRmC>), самостійно і колегіально визначають, які наукові досягнення слід використовувати в навчальному процесі.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

положеннями: «Про академічну мобільність студентів...», «Про навчання студентів за індивідуальним графіком...», «Про порядок визнання (перезарахування) кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності у ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/VNfWFa5>). На зустрічі з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами начальник відділу міжнародних зв'язків та грантової роботи Свеженцева О.І. поінформувала експертну групу про широкі можливості міжнародної академічної мобільності для всіх освітніх програм університету. Цю інформацію підтвердив і Потіш Л.А. на зустрічі з академічним персоналом, проте зауважив, що пропозиція програм академічної мобільності за тематикою освітньої програми є обмеженою. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти експертна група відмітила деяку поінформованість студентів щодо програм міжнародної академічної мобільності, проте зацікавлення самими програмами здобувачі не виявили. Також вони відмітили, що мають можливість отримувати з сайту повну інформацію щодо цього питання, а також поінформовані щодо можливостей покращення рівня

іноземної мови на базі навчального закладу. Прикладів участі студентів освітньої програми в програмах академічної мобільності не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Система інформування щодо цілей, змісту і програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання окремих компонентів, яка функціонує в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» є доступною і зрозумілою, що було засвідчено на зустрічах із студентами і випускниками ОП. На сайті випускової кафедри розміщені робочі навчальні програми дисциплін, інформація дублюється в дистанційних курсах на сайті електронного навчання з додатковим роз'ясненням викладачів відповідних освітніх компонентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Зустрічі із студентами засвідчили низьку зацікавленість щодо питань ведення науково-дослідної роботи і міжнародної академічної мобільності, що пов'язано і з дистанційною формою навчання, і неможливістю достатньої взаємодії стейкхолдерів. Рекомендовано посилити роботу НПП в напрямку залучення студентів до НДР, зокрема і шляхом ширшого застосування інноваційних методів у викладанні, спрямованих на колективне вирішення завдань. Неповна обізнаність студентів, представників студентського самоврядування про діючі наукові гуртки; відсутність системного перегляду – ЕГ відмічає як слабкі сторони. Також до слабкої сторони ЕГ додає відсутність дуальної освіти на ОП. Рекомендації: популяризувати діяльність наукових гуртків; запровадити системний перегляд ОП з подальшим веденням таблиці пропозицій, недоліків їх вирішення; запровадження дуальної освіти на повній основі, розробка відповідного положення та інших необхідних документів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Форми і методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу і принципам академічної свободи. Студентоцентризований підхід і дотримання академічної свободи учасників освітнього процесу реалізується через право на вільний вибір навчальних дисциплін студентами, вибір теми курсової роботи, місця виробничої практики, керівника і теми кваліфікаційної роботи магістра. Науково-педагогічні працівники мають право на вільний вибір змісту, форм і методів своєї навчальної, методичної та наукової діяльності. Здобувачі добре поінформовані про порядок і критерії оцінювання в межах певних ОК. Студенти ОП мають змогу поєднувати навчання і дослідження під час проходження виробничої і переддипломної практик, проте наукова активність їх є недостатньою. Студенти мають змогу долучатися до програм міжнародної академічної мобільності. Таким чином, освітня програма «Лісове господарство» відповідає вимогам критерію 4 з рівнем В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи у вигляді поточного, модульного, семестрового контролю знань, підсумкової державної атестації (захист кваліфікаційної роботи) регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/kNfRo5G>), а критерії оцінювання здобувачів вищої освіти викладені у робочих програмах навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/GNfRdRJ>). Інформація про форми контрольних заходів і критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти через робочі програми навчальних дисциплін, а також на початку семестру викладачами відповідних дисциплін і під час консультацій з контрольних заходів. Питання щодо форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання унормовуються внутрішніми положеннями навчального закладу: Про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/kNfRo5G>), Про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в УжНУ (<https://cutt.ly/7NfRvGx>), Про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/bNfRQbS>), Про дипломну роботу (дипломний проект) (<https://cutt.ly/kNfREYc>). На географічному

факультеті практикується анкетне опитування здобувачів вищої освіти щодо якості навчання і надання університетом освітніх послуг, проте питань, пов'язаних із поінформованістю здобувачів щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень в анкетах не виявлено (<https://cutt.ly/QNfRKdM>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Державну атестацію для здобувачів другого рівня вищої освіти «Магістр» передбачено у формі публічного захисту випускної кваліфікаційної роботи (<https://cutt.ly/oNfRMMt>). Тематика кваліфікаційних робіт магістра, що виконується студентами освітньої програми, подана на сторінці випускової кафедри (<https://cutt.ly/JNfR2OR>). Вище зазначена форма атестації відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» для другого (магістерського) рівня вищої освіти (наказ №15 від 5.01.2021 р.). Кваліфікаційна робота перед захистом проходить перевірку на плагіат за допомогою ліцензованої програми з використанням інформаційної онлайн-системи виявлення збігів/ідентичності/схожості Unicheck компанії ТОВ «Антиплагіат» (<https://unicheck.com/>). Слід відзначити, що при інтерв'юванні фокус-групи здобувачів освіти, всі вони зазначили, що вільно обирають тематику кваліфікаційних робіт

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

вила проведення контрольних заходів в університеті є чіткими, зрозумілими та доступними для усіх учасників освітнього процесу та регулюються наступними Положеннями: Про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/1NfTwSl>), Про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в УжНУ (<https://cutt.ly/1NfTtR5>), Про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/CNfTukC>), Про дипломну роботу (дипломний проект) (<https://cutt.ly/ANfTocr>). Всі документи, що стосуються проведення контрольних заходів, оприлюднено на сайті університету. Процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регулюється Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/YNfTdyj>), Порядком оскарження результатів (апеляції) оцінювання в ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/zNfThwe>). Студенти на відповідній зустрічі підтвердили поінформованість про процедуру оскарження результатів контрольних заходів. Випадків застосування процедур врегулювання конфлікту інтересів за ОП не було. Процедура оскарження результатів складається із трьох етапів (подання скарги, розгляду скарги, прийняття та оприлюднення рішення апеляційної комісії) і доводиться до відома здобувачів вищої освіти та НПП до початку поточного та підсумкового семестрового (курсівого) контролю (<https://cutt.ly/zNfThwe>). Скарга подається здобувачем вищої освіти в день складання заліку (іспиту) і має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання в присутності здобувача освіти, але не пізніше останнього дня сесії. Спірні питання щодо поточного оцінювання вирішуються упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю. Студенти на відповідній зустрічі зазначили, що випадки оскарження процедури і результатів контрольних заходів на освітній програмі їм не відомі.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу в навчальному закладі унормовується: Етичним кодексом ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/6NfTSUf>), Положенням про академічну доброчесність в «УжНУ» (<https://cutt.ly/tNfTKDZ>), Положенням про Комісію з питань академічної доброчесності та етики ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/wNfTXEj>). Зустріч з відповідною фокус-групою засвідчила, що здобувачам вищої освіти викладачами на заняттях доводиться до відома питання академічної доброчесності і наслідки її порушення, акцентується увага на вимогах до написання й оформлення робіт, процедура перевірки на плагіат. Перевірка кваліфікаційних робіт магістра на плагіат проводиться завідувачем кафедри лісівництва Потішем Л.А. з використанням інформаційної онлайн-системи виявлення збігів/ідентичності/схожості Unicheck компанії ТОВ «Антиплагіат» (<https://unicheck.com/>). Перевірка наукових публікацій здійснюється Центром наукометрії та інформаційної підтримки освіти та досліджень, який входить в структуру Наукової бібліотеки УжНУ, за допомогою сервісів Unicheck і StrikePlagiarism (<https://cutt.ly/vNfYqqg>, зазначено директором наукової бібліотеки Медвідь М.М. при огляді матеріально-технічної бази університету). На базі ЗВО проводяться вебінари щодо питань академічної доброчесності, зокрема 26 лютого 2021 року, в УжНУ відбувся вебінар «Академічна доброчесність – запорука якісної освіти» (<https://cutt.ly/ANfYtTj>). Здобувачі ОП (Лендел Є., Дичка Є.), а також випускники ОП (Дукай В.) на відповідних зустрічах підтвердили отримання інформації про академічну доброчесність від викладачів. На освітній

програмі випадків порушення академічної доброчесності виявлено не було, що засвідчили і випускники цієї освітньої програми.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У ДВНЗ «Ужгородський національний університет» визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів і оцінювання здобувачів освіти, які закріплені у відповідних положеннях, розміщених на сайтах університету і випускової кафедри. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у ЗВО є зрозумілими, регламентуються Етичним кодексом і розглядаються при потребі Комісією з питань академічної доброчесності та етики.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

При анкетуванні здобувачів вищої освіти відсутні питання, пов'язані із поінформованістю здобувачів щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Контрольні заходи та критерії оцінювання викладені у робочих програмах навчальних дисциплін, проводяться згідно з графіком навчального процесу і є зрозумілими і доступними для здобувачів вищої освіти. Державна атестація у вигляді випускної кваліфікаційної роботи магістра відповідає вимогам відповідного стандарту вищої освіти. Правила проведення контрольних заходів, процедури оскарження їх результатів закріплені у відповідних положеннях і є зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Випадків оскарження процедур і результатів контрольних заходів на ОП не було. Процедура перевірки наукових і кваліфікаційних робіт на плагіат є обов'язковою, проводиться з використанням відповідного програмного забезпечення. На ОП випадків порушення академічної доброчесності не виявлено. Критерій 5 загалом відповідає встановленим вимогам рівня В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна і професійна кваліфікація викладачів, задіяних для реалізації освітньої програми, повністю забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, що було уточнено на запит ЕГ. Науковий ступінь мають 87,5 % викладачів (з них, канд. наук – 71%, док. наук - 29 %, вчене звання мають 57 %) (таблиця 2. Зведена інформація про викладачів з СО). Добір науково-педагогічних працівників для викладання певних освітніх компонентів регламентується Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://cutt.ly/XNfOeyS>). Гарант освітньої програми Кічура В.П. і завідувач кафедри Потіш Л.А. на зустрічі з академічним персоналом і резервній зустрічі зазначили, що добір науково-педагогічних працівників для викладання освітніх компонентів на освітній програмі 205 Лісове господарство був умотивований академічною і (або) професійною кваліфікацією викладача і напрямками його наукової діяльності, що підтверджується кваліфікацією викладачів за дипломами про вищу освіту, науковими ступенями і званнями, темами стажувань і науковими публікаціями, участю у відповідній науково-дослідній роботі. ЕГ відмічає, що до реалізації ОП «Лісове господарство» залучено викладачів, професійна кваліфікація яких відповідає цілям забезпечення ОП, за винятком викладача дисципліни «Охорона праці в галузі» Смужаниці Я.В., який не має наукового ступеня та вченого звання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і унормовані в університеті Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://cutt.ly/XNfOeyS>), Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/oNfABXO>), Положенням про визначення рейтингів науково-педагогічних працівників ДВНЗ «УжНУ» (<https://cutt.ly/yNfAQeS>). Останні два положення унормовують питання оцінки професіоналізму викладача. Так, рейтингова система оцінювання НПП, на думку Штимака А.Ю. (начальника навчальної частини), сприяє активізації наукової роботи, підвищенню кваліфікації та професійного рівня професорсько-викладацького складу. За професійний добір кандидата на посаду викладача певного освітнього компонента відповідає завідувач кафедри, який при контролі фаховості викладача керується п. 38 Ліцензійних умов (показниками наукової активності). Студенти, випускники освітньої програми і представники роботодавців на зустрічах з відповідними фокус-групами зазначили високу фаховість НПП, задіяних для реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На ОП «Лісове господарство» впроваджено комплексне співробітництво із профільними підприємствами лісової галузі і установами природо-заповідного фонду (приклади угод: <https://cutt.ly/xNfDikR>). Майбутні роботодавці залучені до реалізації освітнього процесу під час проходження здобувачами вищої освіти виробничої і переддипломної практики. Це підтвердили учасники зустрічі із роботодавцями – Геккер В., Феннич В. До організації освітнього процесу роботодавців залучають також шляхом їх участі в обговоренні освітньої програми, про що свідчать відповідний протокол засідання кафедри лісівництва (<https://cutt.ly/ENfFauJ>). Також роботодавці надають рецензії та відгуки на освітню програму (<https://cutt.ly/sNfD5y5>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі і представників роботодавців. Гарант освітньої програми Кічура В.П. має великий практичний досвід роботи в лісовій галузі, є членом-кореспондентом Лісівничої академії наук України (<https://cutt.ly/5NfGwoq>). На 2022/2023 навчальний рік для викладання на освітній програмі на посаду доцента кафедри лісівництва за сумісництвом зараховано Шишканинця І.Ф. – заступника директора по науковій роботі НПП «Зачарований край».

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Структурні підрозділи університету пропонують різноманітні грантові програми, а також курси підвищення кваліфікації для науково-педагогічних працівників, зокрема і на платформі Coursera (<https://cutt.ly/tNfJSfb>, <https://cutt.ly/2NfHKV4>, <https://cutt.ly/5NfJLqS>). Науково-педагогічні працівники мають змогу обирати програми із запропонованого переліку, а також самостійно знаходити курси для професійного розвитку. Університет також укладає угоди з зарубіжними навчальними закладами для проходження стажувань НПП (зазначено Газудою М. на зустрічі з академперсоналом). Обов'язкове систематичне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників регулюється внутрішнім Положенням про підвищення кваліфікації (<https://cutt.ly/WNfJ1Nj>), може здійснюватись у формі стажування або участі у семінарах, тренінгах, вебінарах тощо. Організацію підвищення кваліфікації здійснює відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу навчальної частини. Викладачі циклу дисциплін професійної та практичної підготовки проходили стажування на лісогосподарських підприємствах, в навчальних закладах, в установах природо-заповідного фонду (<https://cutt.ly/ZNfV1QR>). Моніторинг рівня професіоналізму викладачів відбувається шляхом щорічного рейтингування за результатами їх науково-педагогічної діяльності та професійного розвитку (<https://cutt.ly/hNfL5Sa>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Університет стимулює розвиток викладацької майстерності через впровадження практики взаємовідвідування занять викладачами (журнал із відповідними записами продемонстровано Потішем Л.А. на резервній зустрічі). Проведення відкритих лекцій, а також обов'язкове періодичне підвищення кваліфікації (стажування) як форма стимулювання викладацької майстерності, враховується під час атестації та підвищення по посаді НПП і закріплено у відповідному положенні університету (<https://cutt.ly/WNfJ1Nj>). В університеті існує система матеріального заохочення НПП за наукові дослідження, опубліковані у виданнях, які індексуються в базах даних Scopus і (або)

WoS, закріплена відповідним положенням (<https://cutt.ly/pNfCJu1>). Так, Потіша Л.А. двічі у 2021 році було премійовано за цією системою (<https://cutt.ly/eNfVQti>).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

професійна кваліфікація НПП, залучених до викладання на ОП є високою, до навчального процесу залучені професіонали-практики, експерти галузі і представники роботодавців. В ЗВО функціонує система рейтингування НПП з подальшим преміюванням за публікації у виданнях, які індексуються в науко метричних базах Scopus і Web of Science.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У наведеній у звіті самоаналізу інформації щодо відповідності викладачів ліцензійним умовам частково не зазначені спеціальності, підвищення кваліфікації тощо, що було уточнено на запит ЕГ. В реалізації ОП залучений викладач, який не має наукового ступеня та вченого звання, що на думку ЕГ потребує покращення задля спроможності випускової кафедри реалізувати ОП «Лісове господарство» в ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна і професійна кваліфікація викладачів, задіяних для реалізації освітньої програми, повністю забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і забезпечують потрібний рівень їх професіоналізму завдяки рейтинговій системі оцінювання діяльності НПП і систематичним підвищенням кваліфікації (стажуванням) викладачів. Обов'язковим є систематичне підвищення кваліфікації (стажування) НПП в установах-партнерах навчального закладу, або за власним вибором викладача. Моніторинг рівня професіоналізму викладачів відбувається шляхом проведення щорічного оцінювання науково-педагогічної діяльності та професійного розвитку викладачів. Стимулювання розвитку викладацької майстерності відбувається в університеті через впровадження практики взаємовідвідування занять і обов'язкове періодичне підвищення кваліфікації. Це, в свою чергу, впливає на рейтинг викладача і надає можливість отримати матеріальне заохочення, процедура отримання якого закріплена у відповідному положенні навчального закладу. Таким чином, освітня програма «Лісове господарство» відповідає вимогам Критерію 6 рівня В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У ДВНЗ «Ужгородський національний університет» створене комфортне освітнє середовище, університет має розвинену інфраструктуру. На кафедрі лісівництва географічного факультету функціонує навчально-наукова лабораторія біології лісу та мисливствознавства, робота якої регламентується Положенням (<https://cutt.ly/gBYESGq>). Для забезпечення навчального процесу здобувачі ОП можуть використовувати лабораторії факультету та кабінети, комп'ютерні класи, аудиторії інших факультетів. Також для проведення навчальних практик використовується територія Ботанічного саду <https://cutt.ly/vBYU1gU>. В ЗВО під час дистанційного навчання використовується сайт електронного навчання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua>), ресурси Google Meet, Viber, особисті електронні пошти. Під час роботи з фокус-групами ЕГ виявила, що деякі електронні курси в системі <https://e-learn.uzhnu.edu.ua> не наповнені, не мають тестування тощо. На резервній зустрічі запрошені викладачі цих курсів Задорожний А. та Смужаниця Я. продемонстрували курси, зазначивши, що відбулися технічні збої. Проте, ЕГ відмітила при перегляді курсів, що останні здачі лабораторних (практичних) робіт датовані 2020 роком. В університеті наявна бібліотека, яка нараховує 1,5 мільйона примірників книг <https://cutt.ly/jBYROLx>, де наявні електронні ресурси <https://cutt.ly/JBYRL26>, про що на зустрічі детально розповіла директор Медведь М.М. Для всіх здобувачів наявний вільний доступ до ресурсів міжнародних баз даних Scopus та Web of Science. Також, на кафедрі лісівництва наявна

власна бібліотека спеціалізованої літератури (навчальні посібники, нормативна література, монографії). Кафедра лісівництва відреагувала у відповіді на запит щодо навчально-методичного забезпечення, але ЕГ доводить що відома, що навчально-методичне забезпечення відсутнє для обов'язкових компонентів ОП «Лісове господарство», а саме «Інформаційні технології у лісовому господарстві», «Лісове право», «Ділова іноземна мова». Також, відмічаємо, що робочі програми в звіті самооцінювання наведено, затверджені у 2021 році, завідувачем кафедри Потішем Л.А. та гарантом Кічурою В.П. підтверджено їх перегляд в 2022 році на запит ЕГ (більшість програм затверджено без змін). На кафедрі лісівництва наявне спеціалізоване обладнання, яке наведено в інвентаризаційних описах <https://cutt.ly/sVYUKzX>. При перегляді відео кафедри лісівництва продемонстровано: мірну стрічку, люксметр, кушоріз, бензопилу, віковий бурав, повнотомір, висотомір, бусоль, лазерний далекомір. Соціальна інфраструктура ЗВО має гуртожитки, належні умови для проживання, що продемонстровано під час огляду МТБ в форматі онлайн-трансляції та перегляду ЕГ відеореєстру про матеріально-технічне та методичне забезпечення, опитування відповідних фокус-груп: здобувачів освіти, представників студентського самоврядування, викладачів, гаранта ОПП, представників об'єктів соціальної інфраструктури (заступник директора студмістечка Бурдюк І.І.).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами опитування учасників освітнього процесу (Дичка Є., Дулкай Ю., Кокайко Е., Лендел Є.) встановлено, що ДВНЗ «Ужгородський національний університет» забезпечує безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів усіх учасників освітнього процесу з метою навчання та проведення наукової діяльності. Створено єдиний електронний репозитарій наукових публікацій університету (<https://cutt.ly/mBYHrBR>), зокрема співробітників географічного факультету (<https://cutt.ly/XBYHvoao>). Позитивним є наявність та доступ до сайт електронного навчання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua>), особливо, за умови дистанційного навчання. В університеті достатньою розвинена інфраструктура, відтак, здобувачам надається можливість проживання у гуртожитках, де вони забезпечені усіма відповідними умовами. В університеті наявна спортивно-оздоровча база, яка дозволяє ефективно займатися різними видами спорту (спортивні майданчики, басейн та інше) (<https://cutt.ly/LBYG3au>). До складу спортивно-оздоровчого комплексу ДВНЗ «Ужгородський національний університет» входить басейн, криті спортивні зали, спортивні майданчики спортивні комплекси біля гуртожитків, сучасний спортивний комплекс, університетська гірськолижна база «Плішка».

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

метою забезпечення безпечного освітнього середовища у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» створений і функціонує Центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування (<https://cutt.ly/WBYHrPYX>), який організовує та координує інформаційно-консультаційну роботу зі вступниками, задовольняє потреби студентської молоді у дозвіллі, активному відпочинку, формуванні життєвих цінностей через залучення студентів до культурно-мистецьких та інформаційно-просвітницьких заходів, які проводяться в університеті та надає допомогу з питань працевлаштування. Також в університеті є студентський центр дозвілля «Ювентус», основним завданням якого є створення умов для формування і задоволення культурних запитів, духовних потреб, розвиток ініціативи та реалізація творчого потенціалу студентів та працівників (<https://cutt.ly/sBYZKfR>). Відділ охорони праці організовує виконання правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, соціально-економічних і лікувально-профілактичних заходів. Відділ охорони праці разом з профспілковим комітетом університету здійснює оперативний контроль за станом охорони праці в підрозділах університету (<https://cutt.ly/FBYUJ56>). Також у студентів є можливість отримувати медичні послуги в медпунктах та студентській поліклініці. На географічному факультеті студенти та співробітники проходять інструктаж з техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, що фіксується у спеціальних журналах (<https://cutt.ly/PBYKbqR>). Освітнє середовище є безпечним для здоров'я та життя учасників освітнього процесу, технічний та санітарний стан споруд та будівель відповідають вимогам безпечної експлуатації. У ЗВО сформований сприятливий психологічний клімат, завдяки злагодженій роботі всього колективу та, насамперед, відділу соціально-психологічної служби (<https://cutt.ly/LBYKB6U>), який запобігає виникненню та поширенню конфліктних ситуацій серед учасників освітнього процесу та забезпечує систематичне психологічне та педагогічне вивчення навчально-виховного процесу, психофізіологічного розвитку студентської молоді, мотивів поведінки і діяльності студентів з урахуванням вікових, інтелектуальних, фізичних, статевих та інших індивідуальних особливостей. В процесі онлайн-огляду лабораторій, навчальних аудиторій, бібліотеки та будівель ДВНЗ «Ужгородський національний університет» загалом було підтверджено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний

університет» (<https://cutt.ly/IBYXpft>). Постійно здійснюється моніторинг рівня задоволення студентів якістю навчального процесу і надання освітніх послуг за результатами соціопитувань (<https://cutt.ly/9BYZ8QQ>). В ЗВО функціонує студентська рада (<https://cutt.ly/NBYXSIH>), діяльність якої спрямована на особистісний розвиток студентів, становлення їх як соціально активних громадян, розвиток моральних та суспільних якостей. Соціальну підтримку здійснює соціально-психологічний центр. Слід відмітити інформаційну, консультативну, соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, яка здійснюється через сайт університету, соціальні мережі та інші ресурси, а також здійснюється структурними підрозділами, а саме психологічною службою, підрозділом з працевлаштування випускників, студентським самоврядуванням. Слід зазначити високу рівень управлінського менеджменту, що дає можливість тісної взаємодії студентів, викладачів, структурних підрозділів, а також забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти на ОП, що продемонстровано у відеоролику про матеріально-технічне та методичне забезпечення з ОП, відео online трансляції та під час інтерв'ювання здобувачів освіти, викладачів, гаранта ОП, адміністрації, представників студентського самоврядування. У разі виникнення нагальних питань або ситуацій, що потребують миттєвого вирішення є можливість звернутися до студентської ради (<https://cutt.ly/NBYXSIH>) та деканату географічного факультету. В університеті діє дистанційна форма навчання, яка передбачає наявність доступу здобувача до навчально-методичного матеріалу в будь-який час, використовуючи сайт електронного навчання ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua>). На сайті ЗВО для реалізації освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, здобувачам представлено необхідну інформацію: розклад занять, інформаційні повідомлення та розпорядження тощо.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ДВНЗ «Ужгородський національний університет» створені достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами (дистанційна форма навчання, індивідуальний графік навчання та інше). Заклад освіти опікується соціальними групами здобувачів освіти, зокрема дітьми – сиротами, дітьми учасників бойових дій, дітьми позбавленими батьківського піклування та інших груп. ЕГ переконалась, що у ЗВО створені достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, для забезпечення права на освіту особам з особливими потребами територію ЗВО обладнано пандусами, наявні ліфти. ЕГ встановлено, що на ОП 205 «Лісове господарство» прикладів навчання осіб з особливими освітніми потребами наразі немає, проте ЗВО приділяє достатню увагу для реалізації права на освіту зокрема забезпечується психологічний супровід для здобувачів з особливими потребами і діє відповідний наказ (<https://cutt.ly/xBYCoHv>). Медичне обслуговування здійснює медичний пункт. Задоволеність умовами реалізації права на освіту підтверджена інтерв'юванням здобувачів освіти, представників студентського самоврядування, гаранта ОП, викладачів, директора, менеджменту та представників структурних підрозділів.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО існує чітка, доступна для всіх учасників освітнього процесу процедура вирішення конфліктних ситуацій, наприклад, створено комісії з оцінки корупційних ризиків (наказ №63/01-06 від 28.09.2021). Також етика взаємовідносин всіх учасників навчального процесу регулюється Статутом закладу освіти, Етичним кодексом, Положенням про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності співробітників та здобувачів вищої освіти <https://cutt.ly/CBYV54B>, Порядком організації заходів із запобігання та врегулювання конфлікту інтересів <https://cutt.ly/zBYVCEd>, Розпорядженням №24-Р від 08.11.2021 «Про створення та функціонування внутрішніх каналів повідомлення про корупцію» (<https://cutt.ly/NBYNokq>). Подання та розгляд звернень про порушення правил академічної доброчесності регламентуються Положенням про створення комісії з академічної доброчесності «УЖНУ» (<https://cutt.ly/ZBYNTSx>). Випадків дискримінації академічної спільноти у закладі освіти не зафіксовано, що було підтверджено інтерв'юванням здобувачів освіти, представників студентського самоврядування, гаранта ОП та НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Серед позитивних сторін слід відмітити підтримку адміністрації ДВНЗ «Ужгородський національний університет» в розвитку матеріально-технічної бази та побутових умов у гуртожитках, наявну інфраструктуру закладу та достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Також ЗВО розвиває спортивно-оздоровчу діяльність студентів, яка дозволяє здобувачам ефективно займатися різними видами спорту. Практичні навички студенти ОП «Лісове господарство» студенти можуть здобувати на території Ботанічного саду. ЕГ відмічає інформаційну, консультативну, соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, яка здійснюється через сайт університету, соціальні мережі та інші ресурси.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкими сторонами ЕГ відзначає відсутність методичного забезпечення обов'язкових компонентів ОП «Лісове господарство», а саме «Інформаційні технології у лісовому господарстві», «Лісове право», «Ділова іноземна мова» (уточнення отримано на запит ЕГ). Також ЕГ виявила, що деякі електронні курси в системі <https://e-learn.uzhnu.edu.ua> не наповнені, не мають тестування тощо, також при перегляді курсів на резервній зустрічі, ЕГ відмітила, що останні здачі лабораторних (практичних) робіт датовані 2020 роком, що в умовах запровадження дистанційного навчання та за військового стану є суттєвим недоліком. Рекомендується: НПП, залученим до реалізації ОП «Лісове господарство», активізувати роботу з розробки навчально-методичного забезпечення дисциплін ОП 205 Лісове господарство та наповнити електронні курси задля реалізації дистанційного навчання.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет» має ряд сильних сторін по Критерію 7. Освітнє середовище є безпечним для здоров'я і життя учасників освітнього процесу та доступним для осіб з особливими освітніми потребами. У закладі освіти сформоване комфортне освітнє середовище, бібліотечний фонд та навчально-методичне забезпечення є достатнім для засвоєння освітніх компонент. Проте експертна група вважає, що відсутність навчально-методичного забезпечення частини обов'язкових компонентів ОП «Лісове господарство» та неповне наповнення електронних курсів дисциплін ОП 205 «Лісове господарство» для здобувачів другого рівня вищої освіти не дає можливості повною мірою досягти заявлених цілей, завдань та програмних результатів навчання. Тому ЕГ дійшла висновку відповідності Критерію 7 оцінки Е. Наведені зауваження можуть бути усунуті протягом року.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП «Лісове господарство» регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://cutt.ly/OBY8Vmk>), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти» (<https://cutt.ly/8BLWq7u>), «Положенням про моніторинг якості освітнього процесу» (<https://cutt.ly/ZBY85nN>), «Положенням про порядок розроблення, моніторингу та періодичний перегляд ОП» (<https://cutt.ly/aBLWcj8>). В університеті функціонує відділ моніторингу якості освіти методичного та інформаційного забезпечення якості освітнього процесу (<https://cutt.ly/UBLT1w3>), який здійснює моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, а також розробляє рекомендації для прийняття необхідних рішень щодо покращення якості освіти та контролює їх реалізацію. Відділ ліцензування та акредитації <https://cutt.ly/uBLYQXl> здійснює підготовку, організацію, супровід та проведення ліцензування спеціальностей й акредитації освітніх програм. За дотримання процедур моніторингу якості відповідає гарант ОП та робоча група, в склад якої залучено зовнішнього стейкхолдера Феннич В.С., в.о. директора національного природного парку «Зачарований край». Перегляд ОП проводиться згідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «Ужгородський національний університет» введені в дію наказом ректора п.4.4., № 95/01-04 від 05.11.2018. (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/18747>) та «Положення про порядок розроблення, моніторингу та періодичний перегляд освітніх програм у ДВНЗ «УжНУ» п.3.3 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>). Черговий перегляд ОП відбувся на засіданні кафедри лісівництва в грудні 2021 року, у зв'язку із проведенням акредитаційної експертизи, де було запропоновано вибір дисциплін із трьох блоків. Доопрацьована ОП рекомендована до затвердження Вченою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет» 31.03.2022 року, протокол №3.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ДВНЗ «Ужгородський національний університет» практикується залучення здобувачів ОП до процесів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, про що свідчить отримання періодичного зворотного зв'язку від здобувачів у вигляді анкетувань <https://cutt.ly/7BLlrfQ>, які наведені на сторінці кафедри у вкладці Інфо-центр та

містять питання щодо якості сформованої освітньої програми «Лісове господарство», питання задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою під час навчання, питання вибірковості та поняття «академічної доброчесності» тощо. За результатами опитування здобувачів вищої освіти ОП «Лісове господарство» наведено звіт <https://cutt.ly/aBLUMZG>. На зустрічах з відповідними фокус-групами здобувачів освіти ЕГ не отримала підтвердження проведення анкетування. В відомостях самооцінювання зазначено, що до перегляду й актуалізації ОП залучаються здобувачі вищої освіти, проте студенти не змогли надати інформацію щодо залучення їх до перегляду і врахування пропозицій. На географічному факультеті діє студентське самоврядування <https://cutt.ly/fBLAnnn>, представники якого можуть вирішувати конфліктні питання та надавати інформаційну консультативну підтримку студентам, приймати управлінські рішення та впливати на навчальний процес в цілому. ЕГ відмічає, що студенти ОП «Лісове господарство» не активні в студентському самоврядуванні та практично не обізнані з його діяльністю.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

На сайті географічного факультету оприлюднені рецензії роботодавців із відповідними рекомендаціями (<https://cutt.ly/fBLA5Zt>), проте відгуки не датовані, відтак незрозуміло якого року ОП вони стосуються. Наявні договори про співпрацю <https://cutt.ly/FBLSdwL> з Закарпатською регіональною філією ДП «УкрДАГП», НПП «Зачарований край», НПП «Синевир» тощо. Також ЕГ вважає, що позитивною практикою є долучення до робочої групи з розроблення ОП 205 Лісове господарство стейкхолдера Феннича В.С. (в.о. директора національного парку «Зачарований край»). Роботодавці мають можливість ознайомитися з проектом ОП через сайт, де він знаходиться у вільному доступі, та особисте спілкування з членами робочої групи. Під час дистанційної зустрічі із роботодавцями експертна група переконалась у тому, що роботодавці дійсно знайомі із ОП, долучаються до її обговорення. Роботодавці зацікавлені у випускниках даної програми. Проаналізувавши залучення роботодавців до перегляду змісту ОП, та забезпечення її якості, експертна група рекомендувала б закладу практикувати надання дуальної форми здобуття освіти. Слід відмітити, що наведена на сторінці кафедри інформація щодо зустрічей з роботодавцями датована 2016-2017 р. <https://cutt.ly/XBLFUDo>.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ЗВО створена громадська організація Міжнародна асоціація випускників (<https://cutt.ly/mBLHBlz>), яка об'єднує зусилля випускників усіх поколінь для розвитку університету, збереження та примноження його традицій і духовних цінностей; захист законних соціальних, економічних, творчих та інших інтересів своїх членів. Проте при роботі з фокус-групою випускників, ЕГ відмітила їх необізнаність щодо асоціації. Працевлаштування випускників координує підрозділ з працевлаштування студентів та випускників ДВНЗ «Ужгородський національний університет» <https://cutt.ly/wBLDb1S>, який надає випускникам та студентам інформацію про вакантні місця роботи відповідно до їх фахової підготовки (спеціальності) та допомогу з питань працевлаштування, налагоджує контакти із потенційними роботодавцями для формування бази постійних та тимчасових вакансій, проведення тренінгів, презентацій, семінарів та консультацій з питань кар'єри. В ЗВО проходить «День кар'єри ЄС» (<https://cutt.ly/TBLHyJM>) та «Ярмарки вакансій» (<https://cutt.ly/nBLHhNa>). Серед переліку вакансій <https://cutt.ly/TBLDD77> відсутні вакансії для випускників ОП «Лісове господарство». Кафедра лісівництва співпрацює із державними підприємствами лісового/лісомисливського господарства області, національними природними парками «Ужанський», «Синевир», «Зачарований край» використовуючи їх бази для проведення навчальних, виробничих практик та написання кваліфікаційних робіт ОС «Magіst2». На сторінці кафедри лісівництва у вкладці Наші випускники розміщені позитивні відгуки здобувачів, які навчалися на ОП 205 Лісове господарство <https://cutt.ly/gBLGl5F>, зокрема випускники Граб Р. (студент ОС Магістр заочної форми навчання), помічник лісного Мукачівського лісництва ДП «Мукачівське ЛГ», Кочан Н. (випуск 2021 року), менеджер з маркетингу ДП «Воловецьке лісове господарство», Пиленко Є. (випуск 2013 року) помічник лісного Великодобронського лісництва ДП «Ужгородське лісове господарство. ЕГ звертає увагу на оновлення актуальної інформації щодо випускників останніх років щодо їх працевлаштування.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ДВНЗ «Ужгородський національний університет» регулярно проводиться моніторинг процедур внутрішнього забезпечення якості освіти у відповідності до «Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти» (<https://cutt.ly/iBLJXWf>). За результатами попереднього перегляду освітніх програм керівництвом університету, факультету, кафедри постійно докладаються зусилля для усунення вказаних зауважень та недоліків. Проте, ЕГ рекомендує посилити роботу щодо моніторингу процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, що детально описано в п.8.6.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

За результатами акредитаційної експертизи спеціальності 205 «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня, яка відбулась у 2021 р. (ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію) висловлені зауваження і пропозиції, які стосувалися Критерію 2 (Е) та Критерію 7 (Е): 1. До слабких сторін слід віднести: опис предметної області не співпадає зі Стандартом; мета ОП більш відноситься до першого (бакалаврського) рівня вищої освіти; ЕГ рекомендує: привести у відповідність описову частину ОП діючому Стандарту – виконано частково; 2. Навчальне навантаження не відповідає діючому Положення про організацію освітнього процесу в частині перевищення тижневого навантаження; привести тижневе навчальне навантаження до вимог чинного Положення – виконано частково, на зауваження ЕГ отримано пояснення щодо технічної помилки. 3. Порушується послідовність викладання дисциплін наведених в структурно-логічній схемі – усунено. Використання в НП попарної системи вибіркових дисциплін, що включає в себе освітні компоненти дуже подібні за змістом і фактично обмежують вибір студента – усунено, Вибір дисциплін пропонується із трьох блоків. Зауваження попередньої експертизи щодо вдосконалення формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами ЗВО було взято до уваги частково, врегульовано процедуру вибору дисциплін, створено каталог вибіркових дисциплін, проте студенти не змогли чітко навести кількість вибіркових дисциплін та їх назви, що свідчить про формальний підхід до реалізації права на вибір. 4. Згідно з матрицею відповідності обов'язкових дисциплін не забезпечується виконання фахової компетентності ФК 3 – усунено 5. До перегляду ОП фактично долучалися лише роботодавці зважаючи на тісну співпрацю із роботодавцями розглянути можливість запровадження дуальної форми освіти – дуальна освіта не запроваджується, немає відповідних нормативних документів. Також ЕГ не отримала підтвердження залучення студентів до перегляду ОП. 6. Згідно Класифікатора професій 231 - викладачі університетів та вищих навчальних закладів; 232 – викладачі середніх професійних навчальних закладів, зазначаємо, що в діючому Стандарті працевлаштування за цими пунктами може забезпечуватися спеціальними компетенціями (СК-7) освітньо-наукової програми – зауваження не враховано. 7. До слабких сторін слід віднести, те що відсутнє навчально-методичне забезпечення дисциплін кафедри лісівництва географічного факультету. Для ЕГ було продемонстроване навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів лише для 3 дисциплін («Регулювання продуктивності лісів», «Мисливствознавство» та «Регіональне лісівництво») та виробничої практики. Рекомендується: НПП кафедри лісівництва розробити навчально-методичне забезпечення дисциплін ОП 205 Лісове господарство – не виконано в повному обсязі для обов'язкових компонентів.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Система внутрішнього забезпечення якості в університеті реалізується через діяльність: відділу моніторингу якості освіти методичного та інформаційного забезпечення якості освітнього процесу, відділу атестації та акредитації, центру інформаційних технологій, комісії Вченої ради з експертизи якості освітніх програм спеціальностей, деканату, кафедри, роботодавців, випускників, студентського самоврядування. Вивчення документів ЗВО та спілкування зі стейкхолдерами показало, що здобувачі, НПП, адміністрація, допоміжний персонал сприймають політику та процедури забезпечення якості вищої освіти як корисні та готові долучитися до їх удосконалення. Університетом розроблено низку положень, які регламентують діяльність спрямовану на забезпечення якості (<https://cutt.ly/2BLLZZg>). Під час зустрічей з усіма учасниками освітнього процесу ЕГ переконатися, що на освітній програмі сформована культура якості, що відповідає традиціям і академічній культурі Університету. Питання дотримання норм академічної доброчесності закладу наведені за посиланням у вкладці академічна доброчесність (<https://cutt.ly/EBLL3U1>). Під час інтерв'ювання здобувачів за ОП, представників студентського самоврядування, роботодавців, науково-педагогічного персоналу відчувається зацікавленість у покращенні освітнього процесу, виявленні недоліків та пошук шляхів їх усунення. Професійні навички викладачів удосконалюються за рахунок підвищення кваліфікації у провідних установах.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Під час зустрічей підтверджено ефективну співпрацю з роботодавцями, які також залучені до процедури перегляду ОП «Лісове господарство». Представниками академічної спільноти ДВНЗ «Ужгородський національний університет» всіх фокус-груп продемонстровано сформовану культуру якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Зауваження попередньої експертизи щодо вдосконалення формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами ЗВО було взято до уваги частково, зокрема, в розрізі формування індивідуальної траєкторії здобувачів освіти та формального підходу до підготовки освітньої програми (невідповідність тижневого навантаження навчального плану, технічна помилка). ЕГ відмічає, що до моніторингу та перегляду ОП не залучаються здобувачі,

відтак рекомендує посилити практику інформування здобувачів ОП 205 «Лісове господарство», щодо важливості перегляду ОП та необхідності покращення якості освіти. ЕГ зазначає, що студенти ОП «Лісове господарство» не активні в студентському самоврядуванні та практично не обізнані з його діяльністю. Також ЕГ встановила недостатню наповненість навчально-методичного забезпечення ОП та електронних курсів, зокрема, і рекомендує активізувати цю роботу. Зауваження попередньої акредитації щодо відповідності описової частини ОП діючому Стандарту (відповідно до Класифікатора професій) не враховано. Відділу моніторингу якості освіти методичного та інформаційного забезпечення якості освітнього процесу, відділу атестації та акредитації необхідно активізувати процес реагування на виявлені недоліки у освітній програмі за результатами попередньої акредитації та активніше долучати до цієї роботи гаранта ОП, здобувачів освіти та робочу групу з розробки ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Процедура внутрішнього забезпечення якості освітньої програми є прозорою та відкритою, що сприяє формуванню корпоративної культури якості академічної спільноти ЗВО та постійному розвитку освітньої програми за участі всіх зацікавлених сторін. До моніторингу та перегляду ОП залучаються стейкхолдери. Експертна група встановила часткову відповідність всіх підкритеріїв Критерію 8 встановленим вимогам, і відмічає, що ЗВО слід було б реагувати на зауваження попередньої експертизи, зокрема у посиленні навчально-методичного забезпечення дисциплін ОП 205 «Лісове господарство» та наповнення електронних курсів в зв'язку з дистанційним навчанням в умовах військового стану. Також до моніторингу та перегляду ОП не залучаються здобувачі. Зважаючи на вищенаведене, ЕГ дійшла висновку, що рівень відповідності Критерію 8 – Е.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Статут (<https://cutt.ly/LNfQSp6>), Правила внутрішнього трудового розпорядку ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (<https://cutt.ly/ZNfWkbT>) регламентують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Всі документи розміщені на офіційному веб-сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у вільному доступі (<https://cutt.ly/DNfWYPU>). Також ЗВО здійснює надання публічної інформації у відповідь на інформаційний запит, який можна здійснити за відповідними зразками та у електронному вигляді (<https://cutt.ly/uNfUrIy>). Під час спілкування ЕГ із всіма учасниками освітнього процесу встановлено, що всі вони ознайомлені з правилами і процедурами, що регулюють їх права та обов'язки, є доступними і вони послідовно дотримуються їх під час реалізації ОП «Лісове господарство».

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня (<https://cutt.ly/5NfEx77>) розміщений на офіційному сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет». При завантаженні файлу проекту ОП на титульній сторінці вказана адреса електронної скриньки куди всі зацікавлені сторони можуть надсилати свої відгуки та пропозиції. Під час спілкування із представником відділу моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу Сабадош М. В. (зустріч адміністративним персоналом) підтверджено оприлюднення проекту не пізніше, ніж за місяць до затвердження ОП «Лісове господарство». Поряд із проектом ЕГ рекомендує розміщувати пропозиції всіх зацікавлених сторін, їх розгляд та інформацію про прийняті рішення, наприклад, у вигляді таблиці.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ констатує, що оприлюднена інформація на офіційному сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет» у вкладці «Нормативні документи» (<https://cutt.ly/TNfRy1l>) щодо ОП «Лісове господарство» точна, достовірна та знаходиться у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу про що також свідчить спілкування у фокус-групах. Також на сторінці географічного факультету (<https://cutt.ly/yNfRnzy>) розміщена інформація про ОП (<https://cutt.ly/1NfUATk>) з очікуваними результатами навчання, наприклад, робочі програми обов'язкових та вибіркових компонентів, що достатньо повно надають інформацію про програмні результати навчання та зміст освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Вся публічна інформація та нормативно-правові документи, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу на освітньо-професійній програмі, є доступними та відкритими. Проект ОП та інформація для збору пропозицій розміщена у вільному доступі та забезпечує інформування стейкхолдерів у повному обсязі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ рекомендує поруч із проектом ОП розміщувати пропозиції та зауваження стейкхолдерів щодо вдосконалення ОП «Лісове господарство».

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Експертна група відмічає, що основні компоненти прозорості та публічності в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» розроблені на достатньо високому рівні і забезпечують здійснення об'єктивного оцінювання якості освітнього процесу, регламентовані діючими положеннями, які розміщені на офіційному сайті університету у вільному доступі. Також дотримані вимоги щодо вчасного розміщення проекту ОП та надана можливість для його обговорення. Зважаючи на незначні слабкі аспекти, які стосуються оприлюднення інформації щодо пропозицій стейкхолдерів при вдосконаленні ОП, експертна група констатує, що ОП загалом відповідає рівню В за Критерієм 9 з недоліками, що не є суттєвими та істотно не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	E
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	E
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Пузріна Наталія Василівна

Члени експертної групи

Різун Ельвіра Миколаївна

Дудка Ангеліна Анатоліївна